

Pyörähtämisen ja räiskeen maalari

Hänellä on taiteentekijän
kädet. Pitkät kynnet
kuin karhulla.

Helsingin Taidehallissa keväällä 2014 olleessa kolmen taiteilijan *Sydänpuoli ylöspäin* -yhteisnäyttelyn julisteessa hänen kätensä näkyy suuren karvaisen otuksen alta. Hän on Tamara Piilola, Lapin yliopistossa vieraileva Jenni ja Antti Wihurin rahaston residensitaiteilija.

Tamara suunnittelee ja luonnostelee Lapin yliopiston Rotko-talossa jo uutta näyttelyä, mutta Arktikumien Galleria Valoon Piilola tuo soolonäyttelyn, johon hän valitsee Taidehallin näyttelystä Valon tilaan sopivimmat työt.

– Installaatio ja valaistus ovat tärkeitä näyttelyssäni. Teosten täytyy toimia tilassa. Minulle maalaus on luontevin ilmaisutapa.

Tamara kuuluu Metsästäjät-työryhmään, jossa hänen lisäkseen ovat Heini Aho ja Sirkku Ketola. Kollektiivi on työs-

kennellyt yhdessä kymmenen vuotta. Sen jäsenet tapasivat opiskellessaan Turun Taideakatemiassa. Piilola on valmistunut Kuvataideakatemiasta Helsingistä.

Rotkon työhuoneella Tamara ojentaa minulle kolmikon ideoiman ja toimittaman kirjasen, jonka kannessa on karhun kämmen. Se on raapaissut hunajaa. Kirja on elimellinen osa Taidehallin näyttelyä.

Metsästäjät-kollektiivi pyysi *Bon Sauvage* -kirjaansa alansa tunnetuilta tekijöiltä ajatuksia ”Miksi luovat luovat?” Kymmenen kirjoittajaa mm. Tuomas Nevanlinna, Anna Eriksson, David Rothenberg ja Marianna Kurtto pohtivat luovuuden syntyä.

”*Taiteilijan ja tutkijan työhön pätee vähän sama mitä pokeriammatilaiset sanovat omasta alastaan: it’s a tough way to earn easy money. Voidakseen luoda tai tutkia jo-*

takin, sitä on harjoitettava, sitä on harjoitettava ja sille on omistauduttava. On siis tehtävä aivan helvetisti ns. töitä.” (filosofi Tuomas Nevanlinna teoksessa *Bon Sauvage*, 2014, 29)

Tamara Piilola rakentaa teoksensa monikerroksellisesti.

– Melkein kaikki, mikä mahtuu skanneriin, toimii luonnosmateriaalina. Valokuva tai piirros voi olla luonnoksen lähde, mutta se voi olla myös osittain pastissi.

– Minulla on tulevasta kuvasta (maalauksesta) mielikuva valmiina. Skannaan kaikenlaista. Erilaisia kuvapintoja, joista teen tietokoneella kollaasin. Jos aineksista tehty tuloste on hengetön, väritön ja mauton, niin sitten teen uuden luonnoksen vesiväreillä.

– Jossain vaiheessa heitän luonnoksen

veke, etten toista jo tehtyä ja nähtyä. Päästän irti luonnoksesta.

Tamarin maalauksissa on jotakin valokuvamaista. Ne eivät ole kuitenkaan kaksiulotteisia vedoksia.

– Materiaalisuus ja optisuus ovat tärkeitä maalauksissani. Maalaus ei saa näyttää tulosteelta.

Rovaniemi on Tamarin mukaan taiteilijalle ystävällinen ja vieraanvarainen paikka. Hänestä on kiinnostavaa nähdä, kuinka paikalliset taiteilijat työskentelevät.

– Arvostan Lapin suuria edesmenneitä taiteilijoita, mutta itse en halua myydä persoonallani. Mulla ei ole tarvetta samaan. Se on sellainen macho-tapa.

Ja pian paljastuu, että Tamaralla on itselläänkin juuret Lapissa. Äiti on Pelkosenniemieltä. Muuan kitarasankari Andy

Tamara Piilolan juuret ovat Lapissa. Taiteilija kuvattuna residenssityöhuoneensa ympäristössä Rovaniemellä.

Rovaniemellä *Stowaway*-nimisessä näyttelyssä esillä olevissa töissä kuva-aiheina ovat kuvat veden ja maan rajapinnasta sekä veneistä. Työt ovat nähtävillä Galleria Valossa Arktikumissa 17.4. –11.5.2014.

HANNA VANHAINEN

McCoy on päässyt sinne patsaaksi asti.

”Jokin lause, esine, ajatus, yksityiskohta maailmassa kiinnittää huomion: ja on mentävä sitä kohti. On uskallettava astua, vaikkei tiedä minne – koska siten syntyy uutta. On suojeltava haurasta esinettä, mutta samalla käännettävä sitä. Tökittävä. Peilattava asioita sitä kohti ja siitä pois.” (runoilija Marianna Kuritto teoksessa *Bon Sauvage*, 2014, 100–101)

Tamaran mukaan kirjalla ja näyttelyllä on likeinen suhde.

– Miksi joku suhtautuu asiaan intohimoisesti? Asiat löytyvät rivien välistä.

Näyttely on kuin kirjan 11. luku. Ja tämä Rovaniemen näyttely on osa tuota lukua.

Mielestäni Tamaran töissä on piilotettua aggressiivisuutta. Esittämissä kuvissa on jokin outo elementti, joka häiritsee. Kuva ei ole staattinen.

– Se on pyörähtämistä. Havainnon kautta koet olevasi graafisessa linjastossa ja räiskeissä, mutta sitten huomaatkin olevasi metsässä.

– Onneksi nykyään saa tehdä kaikkea. Taiteen ei tarvitse olla abstraktia. Olen saanut opiskella vapaassa ilmapiirissä. Josain mielessä pidän itseäni jopa maisema-

maalarina.

Rovaniemellä esillä olevat suuret maalaukset ovat tuoreita – lähes kaikki tänä vuonna tehtyjä. Kuvissa on veden ja maan rajainta sekä kuvia veneistä.

– Minua kiinnosti kuolleet merimiehet -tematiikka, joka liittyy taidehistoriaan ja merenkäyntiin.

Veneen puiset rakenteet tuovat mieleen Tutankhamonin. Esittävään kätkeytyy näkymätöntä. Meren pinnan alaisia tarinoita. Asioita, joita katsoja yhdistelee oman kokemusmaailmansa kanssa. ●